

Posudek na disertační práci a průběh doktorského studia

ÚŘLS FF UK, září 2015

Vypracovala vedoucí práce: Doc. Lucie Doležalová, PhD, M.A.

Student: Riccardo Burgazzi

Disertace: Francis of Meyronnes' *Tractatus de passione Domini*: Critical edition and analysis

I. Průběh doktorského studia

Během studia se student věnoval především práci na své disertaci, přesto našel čas také na řadu dalších vědecko-výzkumných i pedagogických aktivit:

1. výzkumné granty

Společně s kolegy Janem Odstrčilíkem a Francescou Battistou student v letech 2013-2014 pracoval na dvou grantech, vnitřním grantu FF UK (č. VG115: *Díla Jindřicha Tottinga z Oyty zachovaná v bohemikálním souboru rukopisů v knihovně Corpus Christi College*) a grantu GAUK (č. 1124413: *Pražský učitel Jindřich Totting z Oyty v bohemikálních středověkých rukopisech cambridgeské knihovny Corpus Christi College: Analýza a edice vybraných částí jeho děl*). Oba granty byly řešeny úspěšně a značně přispěly k rozšíření studentových schopností a celkového rozhledu.

2. pedagogická činnost

Student se spolu s kolegy Janem Odstrčilíkem a Francescou Battistou podílel na výuce semináře v angličtině *Medieval Latin Literature*. Poté získal grant ve vnitřní soutěži FF UK na výuku vlastního semináře v angličtině, *Literature as a Product: From Codex to e-Book*, který také úspěšně odučil v zimním semestru 2014. Studentům se věnoval nadstandardně.

3. publikace

Student je spoluautorem odborné monografie, která by měla vyjít ještě letos:

[Jan Odstrčilík, Riccardo Burgazzi, Francesca Battista, *Combining Active and Contemplative Life. Three Sermons of a Late Medieval Intellectual Henry Totting of Oyta*, Bern, Peter Lang.]

Publikoval jeden odborný článek v zahraničním periodiku:

R.B., "La romaría cantata da Johan Servando", in *Carte Romanze (anno III, 1/2015)*, Milano, Università Degli Studi di Milano, at: <http://riviste.unimi.it/index.php/carteromanze>

Kromě toho je spoluautorem odborného anglického článku, který vyjde v českém periodiku ještě letos:

[J. Odstrčilík, R. Burgazzi, F. Battista, "Combining Active and Contemplative Life. Three Sermons of a Late Medieval Intellectual Henry Totting of Oyta", in *Acta Universitatis Carolinae – Historia Universitatis Carolinae Pragensis*.]

4. cizojazyčné příspěvky na mezinárodních konferencích

Student promluvil v rámci tří mezinárodních konferencí. Jeho příspěvky byly velmi dobře přijaty a získal cennou zpětnou vazbu.

- 03/2015 Invited speaker na setkání Working group 2, COST Action IS1301, Praha: *The Same and Different: Strategies of Retelling the Bible within the “New Communities of Interpretation” (1350-1570)*. Paper: “Narrating the Passion of Christ: four XIV century authors in comparison” (publikace v přípravě)
- 11/2014 spoluorganizátor konference: *The First Decades of the Prague University: Transforming Intellectual Space in 14th-c. Central Europe*. příspěvek: “Henry Toting of Oyta, Sermo de passione Domini”.
- 07/2014 Invited speaker na setkání Working group 2, COST Action IS1301, v rámci Leeds, International Medieval Congress: *New Communities of Interpretation: Religion in Europe, c. 1300-1550*, (IMC). Paper: “Franciscus de Mayronis, *Tractatus de passione Domini*”.

Celkově student prokázal schopnost samostatné vědecké i pedagogické práce, schopnost sebereflexe a otevřenost novým impulsům. Jeho práci hodnotím velmi pozitivně.

II. Disertační práce

Téma disertace bylo stanoveno jako komentovaná edice latinského traktátu Františka de Mayronis na základě jediného dochovaného rukopisu. Jde o text, o jehož významu pro pozdně středověkou zbožnost se nepochybuje, přesto nebyl dosud zpřístupněn. Student se nejprve zaměřil na kritickou edici latinského textu, *Tractatus de Passione Domini*, na dohledání použitých zdrojů a vytvoření poznámkového aparátu (str. 87-199). Přidává také přehlednou podrobnou tabulku obsahu editovaného traktátu (str. 68-78) a popis jediného jeho dochovaného rukopisu, Mnichov, BSB, Clm. 8393 (str. 79-86).

Tento text pak v úvodní studii zasazuje do různých kontextů, poukazuje na jeho zvláštnosti a překvapivé aspekty. Základním relevantním kontextem je samozřejmě život a další díla autora traktátu, Františka de Mayronis (ca.1288 - ca.1328) (str. 12-19). Burgazzi zatím spíše shrnuje výsledky předchozího bádání o této osobnosti, neotřelým příspěvkem je novověká latinská báseň na Františkovu počest, která ale příliš k poznání jeho života nepřispívá. Výzkum se dosud zaměřoval především na Františka jako filozofa, studenta Dunse Scota; většina dalších Františkových děl (která by pro tuto práci byla relevantnější) ještě bohužel nebyla editovaná, proto je srovnávací analýza téměř nemožná. Zvláště podrobné zpracování dvou z nich (*Planctus beatae Virginis* a *Sermo valde pulcher de passione Domini*) by bylo vzhledem ke shodnému tématu pro tuto disertaci velmi relevantní. Věřím a doufám, že Riccardo Burgazzi se jim bude věnovat ve svém pozdějším výzkumu.

Doktorand se dále krátce věnuje dataci, autorství a recipientům tohoto traktátu (str. 20) a poté se podrobně zaměřuje na určení jeho textového typu (str. 21-41). Jde o poměrně komplikovanou problematiku, žánry a typy v rámci literatury zbožnosti jsou totiž zatím v literatuře pojímány velmi vágně, teologická a literární kritéria většinou vedou k odlišným závěrům. Burgazzi se zamýšlí nad tím, jakou funkci toto dílo vlastně mělo, zvažuje možné příjemce a odhaluje autorské strategie. Z literárního hlediska přebírá Burgazzi rozdělení a terminologii Tobiase Kempera a nazývá traktát „narativní reprezentací“. Jeho narativní postupy pak podrobně ilustruje na konkrétních příkladech a srovnává toto dílo s dalšími, které patří to téže kategorie.

Dále se v samostatné podkapitole věnuje autorovým vlastním vkladům, které tvoří nejzajímavější částí traktátu (ten je jinak velmi podrobným převyprávěním evangelijního pašijového příběhu a nezahrnuje tedy mnoho nového). Mayronis velmi pečlivě odděluje narativ založený na bibli od vlastních názorů a představ. Náporný je příklad Proculina snu a obrazu hry s Ježíšem jako hry s míčem (str. 27-31). Tyto a další osobité části (zpravidla uvedené *ut puto, credo*,

nebo *notandum*) nám konečně dávají blíže nahlédnout do autorova způsobu práce. Ten se podstatně liší od pozdně středověkých autorů, jejichž tvůrčí vklad je obvykle mnohem větší a nerozpoznatelně přimíchán do biblického příběhu. Konečně věnuje Burgazzi krátkou podkapitolu také Mayronovu konceptu utrpení (str. 38-41), který, jak se pokouší dokázat, prochází také jeho jinými díly.

V části věnované autorovým zdrojům (str. 42-67) najdeme kromě nepřekvapivých zdrojů (Bible a *Glossa ordinaria*) také pojednání o užití díla *Historia scholastica* Petra Comestora a především o vztahu Mayronova traktátu a traktátu *Meditationes Vite Christi* – Burgazzi zde přináší materiál, který byl dosud zcela neznámý a dovoluje vrátit se znovu k problematice datace traktátu *Meditationes Vite Christi*. Jedna podkapitola je věnována italskému přísloví (str. 64-67), které se sice v Mayronově textu objevuje v nesrozumitelné podobě, Burgazzimu se ale daří je rekonstruovat a objasnit jeho roli v textu. Práce zahrnuje také rejstříky (str. 201-213), obrázky z použitých rukopisů (str. 214-216) a bibliografii (str. 217-237).

Celkově práce není dlouhá a jistě by bylo možné (a v některých případech i vhodné) různé její aspekty detailněji rozpracovat. Přesto se domnívám, že je jako disertační práce dostačující.

Během práce na disertaci měl student dva velmi schopné a ochotné konzultanty, dr. Pétera Tótha (Kings's College, London) a dr. Pavla Blažka (FIÚ AV ČR), díky nimž je, podle mého názoru, výsledek na mezinárodní úrovni. Student se v průběhu studia značně zlepšil v paleografii, edičních schopnostech, středověké latině, a především se zorientoval v pozdně středověké zbožnosti a recepci Bible – v oblastech, jimž se dříve vůbec nevěnoval. Disertaci po úpravě ochotně zvězí k publikaci nakladatelství Brepols, řada Corpus Christianorum, series medievalis. Vážný zájem prestižního nakladatelství je dokladem významu této disertační práce.

Podle mého názoru Riccardo Burgazzi úspěšně prokázal schopnost samostatné odborné práce, práce se středověkými rukopisy, primárními i sekundárními prameny, schopnost formulovat vlastní hypotézy, argumentovat a analyzovat. V průběhu přípravy disertace se mnoho naučil a uchoval si otevřenost novým podnětům. Kromě poctivě odvedené práce předvedl také vlastní tvůrčí přístup.

Z těchto důvodů práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení „prospěl“.

Doc. Lucie Doležalová, PhD, M.A.

V Praze, dne 7. 9. 2015